

Ettevõtlikkusõppe ainekava

Sisukord

Õppesisu ja õpitulemused I kooliastmes	3
1.- 3. klass	3
Õppesisu ja õpitulemused II kooliastmes	5
4. – 5. klass	5

Ettevõtlikkusõppe ainekava

Õppeaine	Nädalatunde klassiti												
	1. kl	2. kl	3. kl	I kokku	4. kl	5. kl	6. kl	II kokku	7. kl	8. kl	9. kl	III kokku	KOKKU
Ettevõtlikkusõpe	1	1	1	3	2	1		3					6

Õppesisu ja õpitulemused I kooliastmes

1.- 3. klass

Õpiväljundid:

Õpilane:

- 1) oskab püstitada eesmärged, võtta vastutust ideede elluviimisel ning rakendab meeskonnatöö võtteid;
- 2) arendab enda loovust;
- 3) kasutab erinevaid teabeallikaid ja hindab kriitiliselt neis sisalduvat infot, tõlgendab ja esitab neis allikates sisalduvat infot;
- 4) suhtub vastutustundlikult elukeskkonda;
- 5) teab oma õigusi ja kohustusi kui tarbija, töötaja ja tulevane ettevõtja;
- 6) saab aru ettevõtluse tähtsusest igapäevaelus ja ühiskonnas;
- 7) mõistab ettevõtja, juhi ja töötaja rolle ning vastutust;
- 8) oskab näha ettevõtlust isikliku karjäärivõimalusena, on positiivse hoiakuga ettevõtluse ja ettevõtja suhtes.

Õppesisu:

Ettevõtlusõpetus „Meie ise“ – edendada arusaamist üksikisikuga seotud majanduse põhimõtetest. Seda tehakse lugedes ja tegutsedes juturaamatu tegelaste kaudu.

Eesmärgid:

- algkooli sotsiaalainete õppekava laieneb majandusalaste teadmiste ja põhimõtetega;
- õpilased omandavad teadmisi ettevõtlusest;
- laienevad õpilaste teadmised isiklikust majandusest;
- õpilased saavad aru üksikisiku rollist töötaja ja tarbijana meie majanduses;
- õpilased teadvustavad hariduse tähtsust tuleviku jaoks.

Teema jaotus eesmärkidega:

- Raul ja tema sõbrad - õpilane suudab tunnetada iseenda rolli;
- Hea mõte - õpilane suudab ära tunda igapäevaseid majandustegevusi;
- Koos töötamine - õpilane teab kuidas töötajad millegi saavutamisel üksteisest sõltuvad;
- Kokkuhoidmine - õpilane teadvustab raha säästmise tähtsust;
- Hea töö - õpilane suudab teadvustada tarbija rolli.

Võimalikud õppekäigud ja lõimingut toetavad tegevused

- Ettevõtte külastus või ettevõtja külastab meid tunnis,
- Õppekäik panka või pankur räägib enda tööst,
- Õpilased uurivad enda vanematelt, kuidas nemad raha teenisid, kui nad nooremad olid,

Keelearendus

- Õpilane otsib raamatukogust raamatu, mis räägib sõprusest,
- Õpilane jutustab mõnest huvitavast reisist, mille nad on koos perega teinud,
- Õpilased mängivad väikse näidendi, kasutades kunstitunnis valmistatud rekvisiite,

Kõnearendus

- Õpilased räägivad, kas nad on kellegagi koos töötanud või midagi teinud,
- Õpilased mängivad läbi sündmusi,
- Arutelud õpilastega, kuidas lahendada tülisid või kuidas vabandada,
- Näidendi esitamine

Sotsiaalsed

- Sugupuu koostamine,
- Õpilaste enda mõtete avaldamine, kuidas inimesed raha teenivad,
- Lihtsa toote tegemine,

Kunst

- Piltide joonistamine,
- Näidendi rekvisiitide meisterdamine,
- Materjalidest ehitada vahvlitorbikuid,

Matemaatika

- Loendamine poes ettetulevaid asju ja tegelasi,
- Võrdleme kaupade hindu,
- Vahvlitorbikutele hinna panemine,
- Mänguraha valmistamine,

Loodusõpetus

- Suunaterminite kasutamine (üleval - all, paremal – vasakul, ees – taga, jne)
- Arutelu, kuhu tuleks püstitada vahvlitorbikute müügilaud nende ümbruskonnas.

Digipädevused

Digipädevuste arendamise aluseks on võetud Õppija digipädevuse mudelist.

- Tunni rikastamiseks ja ka vastava vajaduse korral rakendatakse mitmeid rakendusi koos õpilastega. Näiteks mentimeter, scoove.net, padlet, kahoot, tricider, todaymeet jpm.

Hindamine

Kujundav hindamine Kärla Põhikooli hindamiskorra alusel.

Õppesisu ja õpitulemused II kooliastmes

4. – 5. klass

Õpiväljundid:

Õpilane:

- 1) oskab püstitada eesmärgid, võtta vastutust ideede elluviimisel ning rakendab meeskonnatöö võtteid;
- 2) arendab enda loovust;
- 3) kasutab erinevaid teabeallikaid ja hindab kriitiliselt neis sisalduvat infot, tõlgendab ja esitab neis allikates sisalduvat infot;
- 4) suhtub vastutustundlikult elukeskkonda;
- 5) teab oma õigusi ja kohustusi kui tarbija, töötaja ja tulevane ettevõtja;
- 6) saab aru ettevõtluse tähtsusest igapäevaelus ja ühiskonnas;
- 7) mõistab ettevõtja, juhi ja töötaja rolle ning vastutust;
- 8) oskab näha ettevõtlust isikliku karjäärivõimalusena, on positiivse hoiakuga ettevõtluse ja ettevõtja suhtes;

Õppesisu

Programm Meie linn/vald annab praktilist teavet ühe tüüpilise linna/valla ettevõtete ja nendes ettevõtetes töötavate inimeste ametite kohta.

Meie linn/vald eesmärgid on:

- aidata õpilastel mõista, et ameteid on väga palju.
- aidata õpilasel aru saada, millist tüüpi ettevõtteid võib leida tüüpilises linnas/vallas.
- laiendada õpilaste teadmisi sellest, missuguseid töötajaid vajavad ettevõtted.
- aidata õpilastel mõista, kuidas töölised saavutavad oma ametioskused.
- tõsta õpilaste teadlikkust ettevõtluse panusest linna/valla jaoks.

Teema jaotus:

Hoonete ehitamine

Õpilased:

- tutvuvad ettevõtluse majandusmõistetega ning mõistavad kvaliteedikontrolli ja ametioskuste tähtsust;
- mõistavad ehitusettevõtluse tähtsust linnas/vallas;
- teavad, millised on puusepatöös vajalikud oskused; ja millised ametid on ehitusettevõtluses.

Planeeri enne tegutsemist

Õpilased:

- tutvuvad ettevõtluse majandusmõistetega;
- arutavad linnaplaneerimise/vallaplaneerimise tähtsust majanduse arengu suunamisel;
- määravad mudellinna /-valda koostades ettevõtetele õige asukoha ja • selgitavad, kuidas ettevõtted linnas üksteisest sõltuvad.

Pealkirjade panemine

Õpilased:

- tutvuvad äritegevuse majandusmõistetega ning ametioskuste tähtsusega;

- uurivad ajalehefirma rolli kohalikus majanduses;
- viivad läbi kahepoolseid intervjuusid klassi ajalehe tegemiseks ja
- saavad teada, millised on töövõimalused ajalehefirmas.

Restoranis lõunastamine

Õpilased:

- õpivad tundma otsustamise, tarbija nõudmiste ja spetsialiseerumise majandusmõisteid;
- mõistavad, milliseid samme on vaja restorani avamiseks;
- loovad restorani, mis vajab tarbijate vajadustele ja
- teadvustavad, millised inimesed töötavad restoranis.

Võid panga peale loota

Õpilased:

- tutvuvad panga majandusliku rolliga;
- mõistavad, kui kerge on läbi viia pangatehinguid.

Võimalikud õppekäigud ja lõimingut toetavad tegevused

- õppekäik kooliümbruses või lähikonnas, et vaadata erinevaid arhitektuuri stiile
- võimalusel kutsuda klassi insener, puusepp
- muuseumi külastus ja linnaekskursioon
- õppekäik kohaliku ajalehe toimetusse
- ekskursioon restorani

Keelearendus

- Õpilane otsib raamatukogust raamatuid teemade kohta.
- Õpilane jutustab oma kogemustest.
- Mida oskaks jutustada vana maja?

Kõnearendus

- Õpilased räägivad, kas nad on kellegagi koos töötanud või midagi teinud.
- Õpilased mängivad läbi sündmusi.
- Arutelud õpilastega, kuidas lahendada tülisid või kuidas vabandada.

Sotsiaalsed

- Õpilaste enda mõtete avaldamine, kuidas inimesed raha teenivad.
- Lihtsa toote tegemine.

Kunst

- Piltide ja plaani joonistamine.
- Sisustuse joonistamine.
- Erinevate materjalid kasutamine

Matemaatika

- Loendamine ettetulevaid asju ja tegelasi.
- Võrdleme kaupade hindu.
- Mänguraha mängimine.

Loodusõpetus

- Suunaterminite kasutamine (üleval - all, paremal – vasakul, ees – taga, jne)
- Linna ja valla plaan.

Programm Meie maakond annab õpilasele praktilist teavet maakonna, sealsete inimeste, ettevõtete, nende toodete ning teenuste kohta.

Meie maakond eesmärgid:

- õpilased teavad teenuste pakkumise ning toodete tootmise jaotamise põhjusi maakondades;
- õpilased mõistavad ressursside tähtsust äritegevusele;
- õpilased tutvuvad maakonna äritegevuse ja rahavoo vahelisest vastastikusest sõltuvusest;
- õpilased lahendavad regionaalse majanduselu peamisi probleeme;
- õpilased teadvustavad hariduse tähtsust nende tulevases elus.

Teema jaotus:

Meie maakonna tundmaõppimine

Õpilased:

- tunnevad ära maakonnas toodetud tooted ja teenused;
- oskavad kirjeldada, mil viisil ettevõtetus mõjutab maakonna majandust;
- oskavad tuua näiteid vastastikusest sõltuvusest maakonna ja maakondade vahelises majanduselus.

Maakonna ressursid

Õpilased:

- teevad kindlaks toodete tootmiseks vajalikud ressursid (inimesed, seadmed ja materjalid);
- toovad näiteid, miks üks äriettevõtte tihti sõltub teise ettevõtte toodetest ja teenustest.

Otsuste vastuvõtmine

Õpilased:

- defineerivad mõisteid “tulu” ja “kulu”;
- näevad tüüpilise äriprobleemi lahendusi.

Sina vastutad

Õpilased:

- mõistavad ettevõtte tulude ja kulude mitmekesisust;
- saavad aru kasumi tähtsusest ettevõtetele.

Siin, seal ja igal pool

Õpilased:

- teha kindlaks maakonnad, kus leidub ressursse teatud kindlate toodete valmistamiseks,
- ära tunda rahavoo ettevõtete ja perekondade vahel,
- esitada näiteid ressurssidest, mida vajatakse toote valmistamiseks ning
- kirjeldada, kuidas üks toode mõjutab erinevaid ettevõtteid ja maakondi.

Võimalikud õppekäigud ja lõimingut toetavad tegevused

- Kohaliku ettevõtte külastus.
- Külalisesindaja teenindussfäärist.
- Külalisesineja turismibüroost.

- Külalisesineja omavalitsuse majandusspetsialist

Keelearendus

- Lapsed uurivad oma maakonna majandusele iseloomulikke jooni.
- Õpilased mõtlevad, missuguseid ettevõtteid võiksid nemad koos oma sõpradega asutada. Näiteks, nad võiksid pesta autosid, niita muru, hooldada koduloomi, viia prügi välja jne.
- Õpilased koostavad nimekirja oskustest, mida võib vaja olla ametis, mida nad võivad kunagi omada. Kas neil on need oskused juba olemas? Mida nad peavad tegema, et neid omandada?
- Koostatakse kirjalik plaan selle kohta, kuidas nad kavatsevad saavutada need oskused, mida nad oma tuleviku-ametis vajavad.

Sotsiaalsained

- Õpilased koostavad maakonna kokaraamatu. Iga retsept peab sisaldama vähemalt ühte koostisainet, mida toodetakse selles maakonnas. Kui kokaraamat valmis, võib selle trükkida ja seda ka müüa.

Loodusained

- Õpilased uurivad, kuidas kaevandatakse ja kasutatakse nende maakonnas maavarasid (või erinevaid loodusressursse).
- Õpilased arutlevad keskkondlike probleemide üle nende maakonnas; nt. vee- ja õhureostus, metsatulekahjud jne. Kuidas saaksid õpilased mõjutada kaaskodanikke olema looduse suhtes enam tähelepanelikud?

Ajalugu

- Õpilased moodustavad väikesed rühmad, et uurida teatud ettevõtete või majandusharude saamislugusid nende maakonnas.

Matemaatika

- Diagrammide joonestamine

Kunst

- Ajakirjadest välja lõigatud piltidega kujundatakse oma maakonna reklaamvoldik.
- Kujundatakse majanduslik plakat “siis” ja “praegu” piltidest nende maakonnast.

Õppesisu

Programm Meie riik ja ettevõtlus kaudu saab õpilane teavet inimeste, ettevõtete ja teenuste kohta kodukohas ja riigis, arendab ettevõtlikust ja omandab esimesi kogemusi ettevõtlusest.

Meie riik ja ettevõtluse eesmärgid:

- õpilane oskab püstitada eesmärgid, võtta vastutus ideede elluviimise ning rakendab meeskonnatöö võtteid;
- õpilane arendab enda loovust, käelisi oskusi;
- õpilane kasutab erinevaid teabeallikaid, tõlgendab ja esitab neis allikates sisalduvat infot;
- õpilane suhtub vastutustundlikult elukeskkonda;
- õpilane teab oma õigusi ja kohustusi;

- õpilane saab aru ettevõtluse tähtsusest igapäevaelus ja ühiskonnas;
- õpilane mõistab toote tootmise, turunduse ja müümise protsessi;
- õpilane mõistab hariduse tähtsust tulevases elus.

Teema jaotus:

Majandus ja ettevõtlus

Õpilane:

- tunneb enda rolli majapidamise liikmena;
- arendab enda loovust ja käelisi oskusi;
- kasutab erinevaid teabeallikaid;
- saab aru ettevõtluse tähtsusest igapäevaelus.

Töö ja amet. Ettevõtja töö.

Õpilane:

- oskab püstitada eesmärgi, võtta vastutust ideede elluviimisel;
- rakendab meeskonnatöö võtteid;
- teab oma õigusi ja kohustusi kui töötaja;
- mõistab hariduse tähtsust.

Äriidee, ettevõtte vormid. Meeskond ja juhtimine.

Õpilane:

- arendab oma loovust;
- on positiivse hoiakuga ettevõtluse ja ettevõtjate suhtes;
- julgub esineda klassis, suhelda ja selgitusi jagada teistele.

Ettevõtluse alustalad ja ettevõtja põhiküsimused.

Õpilane:

- rakendab meeskonnatöö võtteid;
- arendab enda loovust;
- suhtub vastutustundlikult elukeskkonda.

Ideest toote ja teenuseni. Tootmine ja tootlus.

Õpilane:

- tunneb enda rolli meeskonnaliikmena mini-minifirmas;
- arendab enda loovust ja käelisi oskusi;
- oskab võrrelda individuaal- ja masstootmise meetodeid;
- saab aru tööjaotuse ja vastutuse jagamisest ettevõttes.

Turundus. Müümine ja ostmine. Reklaam.

Õpilane:

- saab aru koostöö vajalikkusest ettevõttes;
- saab aru kasumi rollist hindade määramisel;
- oskab selgitada, miks firmad reklaami teevad;

- on positiivse hoiakuga ettevõtluse ja ettevõtjate suhtes.

Laat ja ettevõtte rahaasjad.

Õpilane:

- saab aru kasumi motiveerivast rollist ettevõtluses ja hindade määramisel;
- saab aru kulude ja tulude arvestamise vajalikkusest;
- oskab arvestada kulusid ja tulusid, jagada kasumit ja kahjumit solidaarselt.

Kodukoha ettevõtlus ja ettevõtted.

Õpilane:

- suhtub positiivselt ettevõtlusse;
- mõistab ettevõtjate tegevust, stiimuleid, eesmärke ja panust kogukonnas ning ühiskonnas;
- mõistab teadmiste ja oskuste omandamise tähtsust enda karjääri kavandamisel;
- oskab näha ettevõtlust kui võimalikku karjäärivalikut.

Võimalikud õppekäigud ja lõimingut toetavad tegevused

- Kohalike ettevõtete külastus.
- Külalisesindaja ettevõttest.
- Ekskursioon ettevõttesse.

Keelearendus

- Mini-minifirma liikmed kirjutavad äriplaani.
- Õpilased uurivad reklaame ja arutavad, mis on fakt ja mis arvamus.
- Õpilased külastavad raamatukogu, et unistuste eriala kohta rohkem teavet saada.

Loodusained

- Õpilased uurivad piirkonna ressursse ning seda, kuidas need ressursid on ettevõtete arengut mõjutanud.

Matemaatika

- Mini- minifirma selgitab välja tootmiskulud, omahinna, müügikulud, müügitulud ning arvutavad kasumi.
- Õpilased võrdlevad hindu kaupluses ja peavad isiklikku eelarvet.

Kunstiõpetus

- Mini-minifirmad töötavad välja ja teostavad oma tootele või teenusele sobiva logo.
- Õpilased kavandavad toote jaoks erinevaid reklaame: plakati, audio või videoreklaami.
- Õpilased valmistavad äriideena välja töötatud toote ise.

Sotsiaalsained

- Õpilased kohtuvad erinevate ametite esindajatega.
- Õppekäigul ettevõttesse näevad õpilased tootmistööd
- Õpilased saavad kogemusi karjääri planeerimisest.

Digipädevused

Teabe haldamine:

- Õpilane leiab erinevatest teabeallikatest vajalikku teavet, rakendades selleks erinevaid teabeotsingumeetodeid. Õpilane leiab internetist ja vajaduse korral kopeerib tekstifaili või esitluse erinevas formaadis digitaalset materjali ning töötleb seda etteantud nõuete kohaselt.

Suhtlemine digikeskkondades:

- Õpilane kaalutleb erinevate digitaalsete suhtlusvahendite eeliseid ja puudusi konkreetses kontekstis ning valib neist sobivaima. Õpilane jagab teavet veebikeskkondades erinevaid digivahendeid kasutades, järgides valitud keskkonna nõudeid.

Sisuloome:

- Õpilane loob, vormindab, salvestab ning vajaduse korral prindib kokkulepitud formaatides digitaalset materjali, järgides etteantud kriteeriume. Õpilane kopeerib fotosid, videoid ja helisalvestisi andmekandjale. Õpilane kasutab uute teadmiste loomiseks olemasolevat digitaalset avatud õppevara. Uut sisu luues arvestab õpilane autoriõiguse ja intellektuaalomandi kaitse häid tavasid ning võimalikke litsentsitingimusi.

Turvalisus:

- Õpilane kaitseb oma digivahendeid, rakendades turvameetmeid. Õpilane loob ja rakendab tugevaid parooli, kaitsmaks enda digitaalset identiteeti väärkasutuse eest privaatses ja avalikus keskkonnas. Õpilane ei avalda delikaatset teavet enda ja teiste kohta avalikus keskkonnas.

Probleemi lahendus:

- Õpilane tuvastab ja lahendab iseseisvalt (vajaduse korral juhendi järgi) lihtsamaid probleeme, mis tekivad, kui digivahendid, programmid või rakendused ei tööta. Õpilane kasutab digivahendeid sihipäraselt, et esitada ja lahendada ennast või teisi huvitav ülesanne.

Hindamine

Programm lõpeb Junior Achievement programmi tunnistusega